

Milan Kundera - Žert

Literatura

Zasláno od: Dakob

Datum zveřejnění: 22.1.2007

MILAN KUNDERA (*1929)

ŽERT (1965)

Kundera, M.: Žert, Atlantis, Brno, 1991, páté vydání

Děj knížky se odehrává v padesátých letech minulého století. Příběh je líčen v některých kapitolách retrospektivně, v jiných chronologicky. Každou kapitolu vypráví jiný vypravěč – všechny jsou psané v ich formě; tedy každá postava vyjadřuje vlastní náhled na daný problém, což značně přispívá k věrohodnosti příběhu.

Hlavní postavy – Ludvík Jahn - Lehkomyšlný, celkem úspěšný a oblíbený student vysoké školy, člen komunistické strany. Na vlastní kůži se přesvědčil o tom, jak absurdní může být politický režim, kterému sám věřil. Svým nerozvážným vtipem si způsobil obrovské potíže a již nikdy nemohl být uznáván komunistickou společností tak, jako dřív.

Ludvík Jahn byl studentem vysoké školy a také členem komunistické strany. Byl schopný, dokázal se dobře vyjadřovat, a tak byl také úspěšný a oblíbený. Seznámil se s Markétou; dívkou, která mu velmi imponovala. Jedna vlastnost mu však na ní vadila – Markéta všechno brala smrtelně vážně, takřka postrádala smysl pro humor. Jednou odjela Markéta na stranické školení. Ludvík jí poslal pohlednici, na kterou napsal čistě z legrace text zesměšňující komunistickou ideologii. Psaní bylo odchyceno a adresát – tedy Markéta – byl vyslýchán. Markéta, která nebyla s to pochopit vtip, souhlasila s potrestáním Ludvíka. Ten byl vyloučen ze strany, z univerzity a byl nucen pracovat v dolech u PTP. Dlužno říci, že jeho vyloučení ze strany velmi napomohl Pavel Zemánek, člověk, o němž si Ludvík myslel, že mu byl nakloněn.

V dolech strávil Ludvík několik let. Bylo to pro něj velmi složité období, ale také poučné. Setkal se zde s lidmi, kteří stále bezmezně věřili komunistické straně, a to i po tom, co byli odsouzeni k tvrdé práci v dolech. Ludvík zde neměl žádného přítele, a tak se uzavřel do sebe – prakticky s žádným člověkem si neměl co říci. Postupem času ale navykl tamější zábavě, která přicházela většinou o víkendech, kdy měli vojáci volno. Vydávali se do Ostravy za nevěstkami a opíjeli se v hospodách. Pro Ludvíka však toto období skončilo ve chvíli, kdy poznal Lucii - dívku, která ho velmi zajímala; byla totiž daleko jiná než ostatní. Byla velmi uzavřená, tajemná, ale Ludvík si ji dokázal získat. Jediný problém, který ve vztahu nastal, se týkal milování. Ludvík se pokusil celkem dvakrát s ní milovat, ale vždy to skončilo neúspěchem. Když se to stalo podruhé, Ludvík se neovládl a Lucii vyhodil. Později si uvědomil, o co svojí sobeckostí přišel. Dalších několik let v dolech tak pro něj bylo utrpením.

Když se Ludvíkovi podařilo dostat se z kriminálu a z dolů, našel si uplatnění v Praze jako vědecký pracovník. Svému příteli Kostkovi pomohl najít dobré zaměstnání v nemocnici ve městě, kde se

narodil, čehož posléze ještě využil. Také se seznámil s jistou Helenou Zemánkovou, ženou svého nepřítele Pavla Zemánka a vycítil možnost se svému sokovi skrze ni pomstít.

Ve městě, kde se Ludvík narodil, se konala tzv. Jízda králů – tradiční slavnost. Helena tam jela jakožto reportérka a Ludvík si zajistil na odpoledne byt. Půjčil mu ho Kostka, který mu ještě stále byl vděčný za dobré zaměstnání. Mimo jiné se také od Kostky dozvěděl o Lucii – Kostka se s ní setkal a dokonce se sblížili. Zjistil, že Lucie se uzavřela ještě víc do sebe a dokonce žila v lesích a brala si jídlo, které jí schovávaly děti.

Helena se do Ludvíka zamilovala, prožili spolu milostný románek. Na téže slavnosti se však setkal s úhlavním nepřítelem Pavlem Zemánkem, který dokonce jemu a Heleně popřál ve vztahu mnoho štěstí. Ludvík tak zjistil, že Helena s Pavlem spolu již delší dobu nežili a byl z toho znechucen – řekl Heleně, že ji již nechce vidět. Ta se pokusila spáchat sebevraždu - neúspěšně a Ludvík se šel odreagovat do místní hospody. Setkal se zde s přítelem Jaroslavem a zahrál si v jeho kapele lidové písně – vrátil se tak do svých mladých let, když byl ještě členem této folkové kapely. Příběh skončil tím, že Jaroslav dostal při hře infarkt a Ludvík asistoval při jeho převozu do nemocnice.